

Streszczenie

Niniejsza rozprawa to refleksja dotycząca wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu i uczeniu się języków obcych podparta eksperymentem dydaktycznym, mającym na celu weryfikację powszechności oraz skuteczności stosowania narzędzi TIK.

Pierwsza, teoretyczna część pracy ma na celu zobrazowanie najważniejszych uwarunkowań determinujących procesy nauczania i uczenia się języków obcych we współczesnym świecie. Błyskawiczny postęp w wielu dziedzinach życia sprawił, że również w kontekście edukacji przychodzi mierzyć się z zupełnie nowymi wyzwaniami. Wszystkie trzy filary procesu dydaktycznego, tj. osoby nauczające, uczące się oraz materiały dydaktyczne także ulegają transformacji, by móc dalej spełniać swoje funkcje. Inne są kompetencje, które mają być efektem procesu dydaktycznego, a zatem inne muszą być strategie wykorzystane, aby go osiągnąć. Wśród wyzwań z pewnością przoduje zdecydowana potrzeba kształtowania umiejętności uczenia się, która czerpiąc ze zdobyczy neuronauk zapewnia narzędzia i poczucie sprawczości osobom uczącym się. Jednakowoż niezbędna i ściśle z nią związana jest potrzeba rozwijania kompetencji medialnej, będącej podstawą efektywnego i bezpiecznego funkcjonowania w cyfrowym świecie.

W części tej została również zawarta analiza współczesnych podręczników do nauki języka włoskiego przeprowadzona pod kątem wykorzystania w nich nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych, mająca na celu zobrazowanie, jak omówione zmiany kształtują rynek wydawniczy w tym zakresie.

Druga część rozprawy ma charakter praktyczny i opiera się na eksperymencie przeprowadzonym wśród osób uczących się i nauczających języka włoskiego. Zarówno badanie przeprowadzone w dwóch grupach zajęciowych, jak i ankiety wypełnione przez osoby uczące się i nauczające, pozwoliło sprawdzić nie tylko skuteczność zastosowanych nowoczesnych technologii, ale także powszechność ich wykorzystania w procesie dydaktycznym. Zważywszy jednak na fakt, że zmieniają się one niezwykle szybko, a rzeczywistość pandemiczna w kontekście edukacji jeszcze ten proces przyspieszyła, autorka rozprawy postanowiła zweryfikować postawioną wcześniej hipotezę przeprowadzając kolejną serię ankiet, bazującą na doświadczeniach nauczania *online*.

Wyniki eksperymentu w dużej mierze potwierdzają koncepcje i trendy przedstawione w części teoretycznej rozprawy. Współczesne rozważania glottodydaktyczne jasno podkreślają istnienie epoki postmetodycznej, w której w zasadzie nie narzuca się dominującej

i najskuteczniejszej metody nauczania. Z kolei osoby badane podkreślały mnogość wyzwań, ale także szeroki wachlarz możliwości, który otwiera wykorzystanie nowoczesnych technologii w nauczaniu i uczeniu się języków obcych. Wybrzmiewa również potrzeba zdroworozsądkowego i adekwatnego wdrażania tych rozwiązań do codziennej praktyki dydaktycznej. Technologia sama w sobie w zasadzie nie ma znaczącego potencjału edukacyjnego. Dopiero odpowiednie czynności metodyczne oraz adekwatny kontekst mogą uczynić z niej skuteczne narzędzie dydaktyczne. W dobie powszechnego dostępu do wiedzy, ogólnie panującego konektywizmu oraz wkradającej się w niemal wszystkie dziedziny życia sztucznej inteligencji, zdolność doboru odpowiednich strategii oraz treści wydaje się kluczowa dla osiągnięcia sukcesu edukacyjnego.

Aleksandra Kotwicka-Szewe